

osobno predbacivao (poslije ćemo vidjeti i razloge za to!), počeo mi je govoriti o grijesima (naravno političkim) drugih fratara. Općenito, a o mnogima i poimenično. Izvlačio sam svakoga koliko sam znao i mogao, ubacujući češće u razgovor kako "želim biti iskren". Posebno mi je govorio o pok. fra Paški, pok. fra Zdenku, te o fra Pili Gašparu i fra Čtri Ivankoviću. O fra Paški je dosta ljutito pričao, kako mu je on - sjedeći na istome mjestu gdje sam ja tada sjedio, držao neku "drsku propovijed" uvjeravajući njega - Petra, kako je on kao mlad u svome vjerovanju zabludio. A nakraju da mu je rekao: "Ti, mladiću, meni se čini, ni u Boga ne vjeruješ!" "Ta usta neće više nikada izgovoriti takvu glupost!" završio je Petar ljutito. Dakle, propovijed kakvu ne bi ni Sv. Franjo pred sultanom izrekao da mu se (kako je želio) to posrećilo. O fra Zdenku je dosta brbljao kako je on (a tko od nas nije bio) neprijatelj ondašnje narodne vojske, odnosno partizana. Ja sam ga razuvjeravao tvrdeći kako ljudi mnogo toga (iz raznoraznih razloga) izmisle, krivo, a i zlonamjerno prikažu. A Petar mi je onda, da sve to potkrijepi, pričao kako je fra Zdenko prije nekoliko dana (bilo je to 4. veljače 1945.) za vrijeme pučke Mise čitao evanđelje o pšenici i kukolju (zapravo o ljulju!) htijući time njih, partizane, oblatati. Ja sam mu bez straha uzvratilo da se to evanđelje već desetljećima u cijeloj Crkvi čita toga dana. I da sam ga i ja osobno čitao (a stvarno sam se toga sjećao). Nego, upitao sam ga je li Zdenko to zlonamjerno tumačio? "Ne, ne!", nadodao je Petar. "On je znao da su svi vjernici, i bez tumačenja, u tome kukolju, mislili na nas partizane. Ali ta usta neće više o tome govoriti." Branio sam i dalje pokojnika, iako sam znao da je ta usta već poodavno zasula zemlja.

Onda mi je Jelčić govorio o grijesima pok. fra Julijana, kojega sam također branio, iako je to bilo već posve nekorisno. Posebno se opet osvrnuo na

slučaj Gašpar - Ivanković. Čitao mi je i otipkanu optužnicu protiv njih, u kojoj im je kao najteže, po navodnom iskazu fra Pilića bratića, bilo pripisano da su njega, kao svoga kućnoga pomoćnika, slali da ode u jednu ogradu nedaleko od njihove kuće pa da kamenom na kamenu pretuče žicu poljskog telefona kojim su se partizani na terenu služili. Rekao sam samo, ne znajući da su oni odavno u ledini, da ne mogu vjerovati da bi toliko naivni bili. Tako smo nekako te priče i završili.

Ja sam onda nadodao da mi stalno pričamo o tuđim "grijesima", a ne pitamo se zašto ja već toliko trunem u svoje blatu. "Dobro", nadodao je on, "tebe nekako mnogi brane. Idi sad dolje, pa ćemo to vidjeti." Ja sam na to, s malo smiješka, ali sasvim ozbiljno rekao: "A, ne idem ti ja više dolje. Zašto da više tu trunem bez ikakve krivnje?" I on je, nakon više od tri sata našega hrvanja, prvi put malo zategnu usne na smiješak. Nato me je upitao da li pušim. "Pušio sam dok sam imao što", dobacio sam mu. Na stolu je stajala baš nekadašnja moja kutija od alpaka-srebra, koju sam, sa svojim inicijalima, dobio na dar uz svoju Prvu Misu. Kad me je već stvarno ponudio, zahvalio sam i nadodao: "Hoću, kad je iz moje kutije." "Ma baš tvoje?", rekao je malo začuđeno. "Pa, eto, to i inicijali kažu." "Zaista", nadodao je on malo zbunjeno. "Nego, kud bi ti sada u ovu kasnu noć?" počeo je ozbiljnije. "Pa, ujutro je nedjelja. Idem na Humac da se malo očistim i presvučem. A poslije podne ću u Vitinu. Samo, ja ne mogu ovakav pješice tamo otići. Toliko sam slab (a i bio sam) da ću se negdje zavaliti. A to bi bila vaša sramota. Nego, ja se nemam u što ni preobučiti. Koliko znam, naše je sve odneseno, pa dajte mi štogod." Dozvao je jednoga stražara, pa mu je naredio da mi u njihovu pljačkaškom skladištu nađe barem jedan par rublja. Donio je jedne krpane duge gaće i jednu krpanu košulju. Na upit, ima li što bolje,

JANKO BUBALO

**APOKALIPTIČNI DANI
U SJENI ZABLUDE**

NAKLADNI ZAVOD MATICE HRVATSKE
ZAGREB
1992.